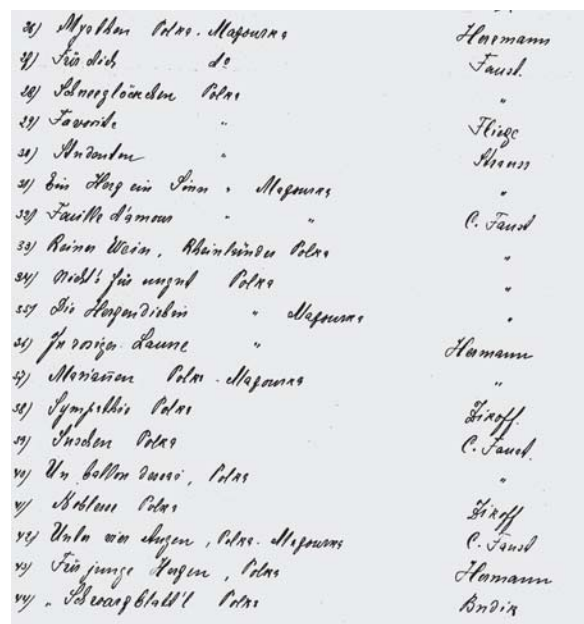
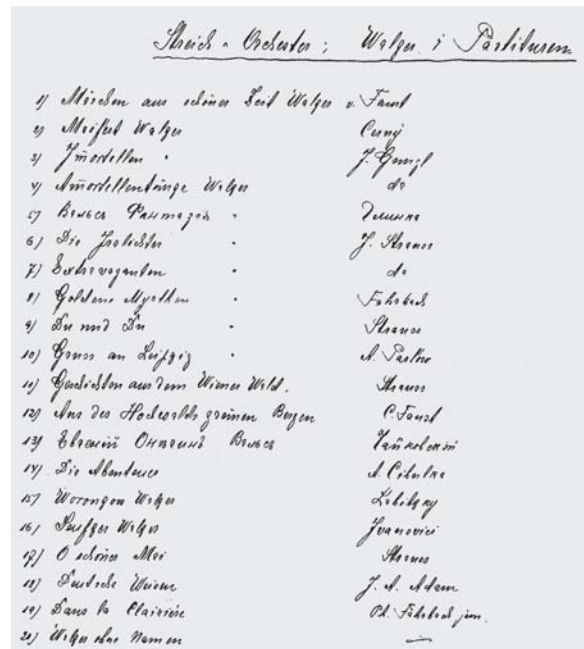

OGINSKIŲ orkestrų repertuaras

PARENGĖ GINTAUTAS ČIŽIŪNAS

Plečiantis kunigaikščių Oginskių rašytinio palikimo tyrinėjimams, daugėja žinių ir apie Plungėje ir Rietave veikusių Oginskių dvaro orkestrus. Lietuvos valstybės istorijos archyve saugoma byla Nr. 6218 (LVIA, f. 1177, ap. 2), kurioje yra Oginskių orkestro repertuaro didžiulis sąrašas (12 puslapių). Išlikusiuose rankraščiuose, apyraše nenurodyta, kokiais metais, koku tikslu ir kokiam orkestrui – Plungės ar Rietavo – šis repertuaras buvo sudarytas. Bet kuriuo atveju, jis, ko gero, gali tikti tiek vienam, tiek ir kitam, nes žinoma, kad pirmaisiais Plungės orkestro gyvavimo metais jo muzikantai mokydavosi Rietave tuo metu prie dvaro jau veikusioje muzikos mokykloje, o vėliau Plungės dvaro mokykla nemažai muzikantų yra paruošusi Rietavo dvaro orkestrui. Abiejų orkestrų muzikantų ugdymo principai buvo panašūs, jie dažnai grodavo kartu, dalyvavo tose pačiose šventėse, išvykose, be to žinoma, kad dažnai muzikantai iš vieno Oginskių dvaro orkestro pereidavo groti į kitą.

Istorikė Laima Kiauleikytė, iki šiol bene vienintelė Lietuvoje giliau studijavusi XIX a. Lietuvos dvarų muzikinę istoriją, 1996 m. išleistame antrame „Lietuvos kultūros tyrinėjimų“ tome (p. 199–223) ir vėlesnėse publikacijose XIX a. dvarų muzikinio gyvenimo tema rašo, kad išlikę natų sąrašai, leidžia teigti jog kunigaikščių Oginskių orkestrų repertuaras buvo vertas garbingiausių pasaulinio lygio orkestrų. Nemažą jo dalį sudarė kunigaikščių orkestrams būtina proginė muzika – valstybių himnai, marsai, gausybė šokio žanro kūrinių (valsų, mazurkų, kadrilių, gavotų), tarp jų itin žymių žanro pavyzdžių: Benjaminio Bilsės (1816–1902), Alphonso Czibulkos (1842–1894), Louiso Gastono Ganne'o (1862–1923) ir Rudolfo Novačeko (1860–1929) marsai arba Johanno Schrammelio (1850–1893), Emilio Waldteufelio (1837–1915) valsai. Repertuare būta nemažai klasikos šedevrų – F. A. Boieldieu (1775–1834), L. Cherubinio (1760–1842), J. Haydno (1732–1809), L. J. F. Heroldo (1791–1833), Ch. W. von Glucko (1714–1787), G. S. Mercadantės (1795–1870), W. A. Mozarto (1756–1791), L. van Beethoveno (1770–1827) instrumentinių kūrinių bei sceninių kūrinių fragmentų. Gausu romantinės muzikos: A. Ch. Adamo (1803–1856), P. Čaikovskio (1840–1893), L. Delibes'o (1836–1891), Ch. Gounod'o (1818–1893), A. G. Lortzingo (1801–1851), F. Mendelssohno-Bartholdy (1809–1847), Ch. C. Saint-Saenso (1835–1921), R. Wagnerio (1813–1883), C. M. Weberio (1786–1826) ir kitų kūrinių. Daug griežta ir XIX a. operos fragmentų: D. F. Auberis (1782–1871), V. Bellinis (1801–1835), G. Bizet (1838–1875), A. Boitas (1842–1918), G. Donizettis (1797–1848), F. von Flotowas (1812–1883), O. Nicolais (1810–1849), G. Rossinis (1792–1868), A. Thomas (1811–1896), G. Verdis (1813–1901). Grojo ir operetės klasiką – Ch. A. Lecocq'ą (1832–1918),

Lietuvos valstybės istorijos archyve (LVIA, f. 1177, ap. 2, b. 6218) saugomo Oginskių orkestro repertuaro fragmentų faksimilės

F. Suppe'ą (1819–1895), H. Zumpę (1850–1903) ir kitus. Dalis šių pavardžių paminėta ir šio žurnalo numerio p. 8–11 spausdinamoje L. Kiauleikytės publikacijoje „Mykolas Oginskis – muzikos mecenatas“.

Kunigaikščių orkestrų repertuare būta ir ultramodernių postromantinių kūrinių: Cyrillo Kistlerio (1848–1907), Maxo von Schillingso (1868–1933) sceninių kūrinių fragmentų. Sąrašuose yra ir kamerinės muzikos pavyzdžių – jie galėjo būti namų koncertų repertuaro dalis. Tai Ernesto Gillet'o (1856–1940) pjesių fortepijonui transkripcijos styginių kvartetui, vokiečių kompozitorių Adolfo Golmicko (1825–1883), Heinricho Marschnerio (1795–1861), Karlo Gottfriedo Wilhelmo Tauberto (1811–1891), Hermanno Thadewaldto (1827–1909) kūriniai styginių kvartetui ir kvintetui, kt.